

การเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทยในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
The value added of the thai professional accounts, in the ASEAN
economic community

ธีรวัฒน์ ธีรรัตน์โกสิน¹

Theerawat Thawanratphokin

Received: 15 January 2021; Revised: 7 February 2021; Accepted: 14 February 2021

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความรู้ความสามารถในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ที่มีผลต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (2) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความรู้ความสามารถในภาษีอากร ที่มีผลต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (3) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความรู้ความสามารถในกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่มีผลต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (4) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นในกลุ่มประเทศอาเซียน ที่มีผลต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (5) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ที่มีผลต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (6) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี ที่มีผลต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (7) เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความสามารถในการเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสังคม และวัฒนธรรม ของกลุ่มประเทศอาเซียน ที่มีผลต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีจาก 3 สายงาน ได้แก่ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ผู้สอบบัญชีภาษีอากร และผู้ทำบัญชี ในประเทศไทย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 400 ตัวอย่าง ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติและใช้วิธีการทางสถิติแบบพรรณนา ในการแปลผลและนำเสนอ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ มากกว่า 45 – 55 ปี มีอาชีพเป็น ผู้ทำบัญชี ระดับการศึกษา ปริญญาตรี มีประสบการณ์ทำงาน มากกว่า 10 ปี และมีรายได้ มากกว่า 20,000 บาท โดยมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้

¹ อาจารย์ประจำ คณะบัญชี มหาวิทยาลัยธนบุรี

ประกอบวิชาชีพบัญชี ได้แก่ ด้านความรู้ความสามารถในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ด้านความรู้ความสามารถในภาษีอากร ด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี ด้านภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นในกลุ่มประเทศอาเซียน ด้านความรู้ความสามารถในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และด้านความสามารถในการเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสังคม และวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียน อยู่ในระดับมาก

ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงบวก ต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ,ประชาคมอาเซียน

ABSTRACT

This research aims to study (1) The knowledge ability of financial statement factor that affected to the accountant added value in the ASEAN Economic Community. (2) The knowledge in taxation factor that affected to the accountant added value the ASEAN Economic Community. (3) The knowledge ability of Commercial Civil law factor that affected to the accountant added value of the ASEAN Economic Community. (4) The English language and other languages of ASEAN factor that affected to the accountant added value of the ASEAN Economic Community. (5) The ethics of accountant factor that affected to the accountant added value of the ASEAN Economic Community. (6) An accounting information technology factor that affected to the accountant added value of the ASEAN Economic Community. (7) The ability of learning to adapt into the society and culture of ASEAN that affected to the accountant added value in of the ASEAN Economic Community.

The populations of this research were five groups of accountants including the CPA, Tax auditors, and Accountant in Thailand. This research is quantitative. The researcher is to use questionnaire to collect data by 400 persons. The research of quantitative data was analyzed by percentage, mean and standard deviation values. Using statistical and descriptive statistical methods.

The results found that the mostly of accountants were females age over than 45 -55 years, occupation were accountant, education as bachelor degree, experience more than 10 years and income more than 20,000 baht. They were comment for all the factors that affected to the accountant added value including the knowledge ability of financial statement factor, the knowledge in taxation factor, the knowledge ability of Commercial Civil law factor, the English language and other languages of ASEAN factor, the ethics of accountant factor, an accounting information technology factor and the ability of learning to adapt into the society and culture of ASEAN was at a high level.

The hypothesis testing found that the affecting factors of the accountant added value were correlation as positive to the accountant added value in the ASEAN Economic Community as statistically significant at the 0.05 level.

KEYWORD : THE ACCOUNTANT ADDED VALUE , THE ASEAN ECONOMIC COMMUNITY

บทนำ

ประเทศไทยจะก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 ซึ่งส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจในภาพรวมของไทย ตลอดจนแรงงานในสาขาวิชาชีพต่างๆ ที่จะต้องพัฒนาให้เท่าเทียมนานาชาติ สาขาวิชาชีพเหล่านี้ ประกอบด้วย วิศวกร แพทย์ พยาบาล นักบัญชี นักสำรวจ ทันตแพทย์ และผู้ประกอบการวิชาชีพสถาปนิก เพราะสาขาวิชาชีพเหล่านี้เป็นสาขาวิชาชีพของไทยที่มีความพร้อมสูง มีสมาคมและการรวมตัวที่มีประสิทธิภาพเป็นที่ประจักษ์ และเป็นสมาคมที่ประชาคมอาเซียนได้ยกมาเป็นกลุ่มแรกของไทยที่จะมีการวางกฎเกณฑ์ข้อบังคับต่าง ๆ หากจะมีคนในประเทศสมาชิกเข้ามาทำงานในกลุ่มวิชาชีพทั้งเจ็ดนี้ในไทย แต่ในทางกลับกันหากคนไทยที่ทำงานในกลุ่มวิชาชีพเหล่านี้ยังไม่พร้อมในการปรับตัว ปัญหาที่จะตกมาสู่พวกเขาเช่นกัน ในประเด็นนี้ข้อสรุป ก็คือการเปิดให้ผู้ประกอบอาชีพที่มีคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการประสานงานวิชาชีพสาขาต่างๆ ทั้ง 7 สาขา (ASEAN Joint Coordinating Committee) และหน่วยงานที่กำกับดูแลวิชาชีพหรือองค์การระดับประเทศสมาชิกต่างๆ หรือสภาวิชาชีพ (Professional Regulatory Authority) หรือกระทรวง/องค์การที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิก ขึ้นทะเบียนหรือออกใบอนุญาตให้ผู้ประกอบวิชาชีพชาวต่างชาติเข้ามาประกอบวิชาชีพในประเทศอาเซียนได้ โดยต้องปฏิบัติตามกฎและระเบียบภายในประเทศนั้นๆ ในทำนองกลับกันหากคนไทยที่ประกอบวิชาชีพเหล่านี้ ก็สามารถที่จะไปทำงานยังประเทศอื่นที่มีค่าจ้างแรงงานที่สูงกว่าได้เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้ประกอบการไทย หรือแรงงานไทย

ก็จะมีโอกาสออกไปลงทุนหรือทำงานในต่างประเทศมากขึ้น และได้รับค่าตอบแทนที่สูงจากเดิม (กรมอาเซียน. 2561)

เป็นที่ทราบกันดีว่าประเทศในกลุ่มสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน (Association of Southeast Asian Nations; ASEAN) รวมทั้งประเทศไทยกำลังก้าวเข้าสู่การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community; AEC) ในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งเป็นการรวมกลุ่มกันทางเศรษฐกิจโดยมีวัตถุประสงค์ในการเปิดเสรีทางการค้าและพัฒนาเศรษฐกิจในกลุ่มภูมิภาคให้มีความเข้มแข็ง เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับภูมิภาคอื่นๆ ภายใต้แนวความคิดที่จะสร้างฐานการผลิตและตลาดร่วมเดียวกัน (Single Market and Production Base) ให้เกิดขึ้นในภูมิภาคการมุ่งไปสู่การเป็น AEC ก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายของสินค้าและบริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานฝีมืออย่างเสรีในกลุ่มภูมิภาค การเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือวิชาชีพวิชาชีพบัญชีเป็นหนึ่งในเจ็ดวิชาชีพที่อยู่ในข้อตกลงร่วมกันว่าด้วยเรื่องการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือเสรีนั้นหมายความว่าเมื่อประเทศไทยก้าวเข้าสู่การเป็น AEC ในปี พ.ศ.2558 นักวิชาชีพบัญชีจากประเทศใดประเทศหนึ่ง ในกลุ่มอาเซียนจะสามารถเข้ามาประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศไทยได้อย่างเสรีในทางกลับกันนักวิชาชีพบัญชีไทยก็สามารถไปประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศกลุ่มอาเซียนได้อย่างเสรีเช่นกัน โดยผ่านการจัดทำข้อตกลงร่วมกัน (MRA) ส่งผลกระทบต่อวิชาชีพบัญชีกลุ่มประเทศอาเซียนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (สภาวิชาชีพบัญชี. 2556)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและสนใจที่จะทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถเตรียมความพร้อม ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศอาเซียน และสามารถแข่งขันกับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในกลุ่มประเทศอาเซียนได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยด้านความรู้ความสามารถในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ด้านความรู้ความสามารถในภาษีอากร ด้านความรู้ความสามารถในกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ด้านภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นในกลุ่มประเทศอาเซียน ด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี และด้านความสามารถในการเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสังคม และวัฒนธรรม ของกลุ่มประเทศอาเซียน ที่มีผลต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

สมมติฐาน

1. ความรู้ความสามารถในมาตรฐานการรายงานทางการเงินกับการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีความสัมพันธ์กัน
2. ความรู้ความสามารถในภาษีอากรกับการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีความสัมพันธ์กัน
3. จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีความสัมพันธ์กัน
4. เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีความสัมพันธ์กัน
5. ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นในกลุ่มประเทศอาเซียนกับการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีความสัมพันธ์กัน
6. ความรู้ความสามารถในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์กับการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีความสัมพันธ์กัน
7. ความสามารถในการเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสังคม และวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียนกับการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีความสัมพันธ์กัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

ปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

1. ความรู้ความสามารถในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน
2. ความรู้ความสามารถในภาษีอากร
3. จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี
4. เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี
5. ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นในกลุ่มประเทศ อาเซียน
6. ความรู้ความสามารถในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
7. ความสามารถในการเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสังคม และ วัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียน

การเพิ่มมูลค่า
ของผู้ประกอบวิชาชีพ
บัญชี

วิธีการดำเนินวิจัย

การกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต จำนวน 6,193 คน, ผู้สอบบัญชีภาษีอากร จำนวน 2,731 คน, หัวหน้าฝ่ายการเงินและบัญชี (หน่วยงานภาครัฐ) จำนวน 9,111 คน, อาจารย์สาขาวิชาการบัญชี มหาวิทยาลัยภาครัฐและเอกชน จำนวน 709 คน และผู้ทำบัญชี จำนวน 35,428 คน รวมทั้งสิ้น 54,172 คน ทั้งนี้ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน โดยการใช้สูตรจากตาราง Yamane: Sample Size for Specified Confidence Limits and Precision when Sampling Attributes in Percent

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีจาก 3 สายงาน

(หน่วย : ชุด)

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนที่ส่ง แบบสอบถาม	จำนวน ที่ได้รับคืน	จำนวน ที่สมบูรณ์
1. ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต	46	46	46
2. ผู้สอบบัญชีภาษีอากร	20	20	20
3. ผู้ทำบัญชี	334	332	331
รวม	400	398	397

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนและวิธีการดังต่อไปนี้

1. ดำเนินการส่งแบบสอบถามให้ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี จาก 3 สายงาน ด้วยตนเอง และทางอิเล็กทรอนิกส์
2. ดำเนินการตรวจสอบแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับกลับคืนมา เพื่อคัดเลือกแบบสอบถามที่ตอบคำถามได้ครบถ้วน สมบูรณ์ มีคุณค่าเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์ต่อไป

ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้เวลาเก็บข้อมูล 3 เดือน ตั้งแต่เดือน ตุลาคม ถึง ธันวาคม 2561

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Description Statistics) กับข้อมูลในแบบสอบถาม โดยนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์เพื่อหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) โดยการคำนวณจากโปรแกรมคอมพิวเตอร์และใช้วิธีการทางสถิติแบบพรรณนา (Description statistics) ในการแปลผลและนำเสนอ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

การทดสอบสมมติฐาน

ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ด้านความรู้ความสามารถในภาษีอากร ด้านความรู้ความสามารถในกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ด้านภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นในกลุ่มประเทศอาเซียน ด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี และด้านความสามารถในการเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสังคม และวัฒนธรรม ของกลุ่มประเทศอาเซียน มีผลต่อการเพิ่ม มูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

โดยนำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติในการวิจัย คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต้น และตัวแปรตาม โดยกำหนดค่านัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัย

1. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุมากกว่า 45 – 55 ปี มีอาชีพเป็น ผู้ทำบัญชี ระดับ การศึกษา ปริญญาตรี มีประสบการณ์ทำงาน มากกว่า 10 ปี และมีรายได้ มากกว่า 20,000 บาท
2. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 2 แสดงความคิดเห็นของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

ปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มมูลค่า ของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	การแปลผล
1. ความรู้ความสามารถในมาตรฐานการรายงาน	4.02	0.387	มาก
2. ความรู้ความสามารถในภาษีอากร	4.03	0.373	มาก
3. จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	4.05	0.403	มาก
4. เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี	4.04	0.399	มาก
5. ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นในกลุ่มประเทศอาเซียน	3.99	0.349	มาก
6. ความรู้ความสามารถในประมวลกฎหมายแพ่งและ พาณิชย์	4.02	0.377	มาก
7. ความสามารถในการเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสังคม และ วัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียน	4.10	0.451	มาก
รวม	4.04	0.391	มาก

3. ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.12 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.448

4. จากการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน พบว่า ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 – 7 ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้หน่วยวิเคราะห์ทั้งหมดจากกลุ่มตัวอย่าง หรือ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบรวม พบว่าปัจจัยทั้ง 7 ด้าน มีความสัมพันธ์เชิงบวก ต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี เพื่อเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ โดยใช้ตัวแปรตามเป็นการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

Variable	Standardized Coefficients Beta	t-value	Sig.
ความรู้ความสามารถในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน	0.129	2.196	0.029*
ความรู้ความสามารถในภาษีอากร	0.100	2.012	0.045*
จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี	0.107	2.361	0.019*
เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี	0.130	2.516	0.012*
ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นในกลุ่มประเทศอาเซียน	0.247	4.676	0.000*
ความรู้ความสามารถในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	0.175	3.743	0.000*
ความสามารถในการเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสังคม และวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียน	0.092	2.145	0.033*

หมายเหตุ: n = 397, R = 0.876, Adjusted R² = 0.762, SE est = 0.185, F = 182.515

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

1. ด้านความรู้ความสามารถในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 1 พบว่า ความรู้ความสามารถในมาตรฐานการรายงานทางการเงิน มีความสัมพันธ์เชิงบวก ต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับบทความของ นริญจ พุ่มศิริ (2554) เรื่อง ผลกระทบจากการนำมาตรฐานการบัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศมาปฏิบัติ กล่าวว่า เนื่องจากระบบเศรษฐกิจของโลกมีการเชื่อมโยงต่อกันเพิ่มขึ้น ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในตลาดทุนโดยการสนับสนุนของบริษัทข้ามชาติ และหน่วยงานกำกับดูแลของประเทศต่างๆ จึงได้มีการพิจารณาถึงการจัดทำรายงานทางการเงินให้เป็นรูปแบบเดียวกันมากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้รายงานทางการเงินจากประเทศต่างๆ สามารถที่จะเปรียบเทียบกันได้

2. ความรู้ความสามารถในภาษีอากร ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 2 พบว่า ความรู้ความสามารถในภาษีอากร มีความสัมพันธ์เชิงบวก ต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับบทความของ

ชนิษฐา นิรัตน์นันท์ (2559) เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทยเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน ทางด้านความรู้ความสามารถทางภาษีอากรในประชาคมอาเซียน ซึ่งการรวมตัวดังกล่าวนี้จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสินค้า บริการ การลงทุน การเคลื่อนย้ายเงินทุน และแรงงาน ส่วนเรื่องของภาษีอากรนั้นก็จะได้รับผลกระทบเช่นกัน เนื่องจากการเคลื่อนย้ายสินค้าบริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานฝีมืออย่างเสรี เพื่อเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน ส่งผลให้เกิดการแข่งขันระหว่างประเทศในกลุ่มเพื่อเป็นศูนย์กลางของอาเซียน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อโครงสร้างและระบบภาษี ตลอดจนการบริหารจัดการเก็บภาษีของแต่ละประเทศ

3. ด้านจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 3 พบว่า จรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงบวก ต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับ จรัสศรี โนมิ (2558) ได้เขียนบทความเรื่อง การศึกษาเปรียบเทียบข้อบังคับสำหรับนักวิชาชีพบัญชีระหว่างประเทศไทยกับประเทศเวียดนามกล่าวว่า ในปัจจุบันเศรษฐกิจของประเทศไทยมีการเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลกมากขึ้น ทำให้ธุรกิจระหว่างประเทศขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านการค้า และการลงทุน ประเทศไทยจึงต้องร่วมทำข้อตกลงว่าด้วยการเปิดเขตการค้าเสรี (Free Trade Area: FTA) กับองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) เพื่อสร้างโอกาสทางการค้าและการลงทุนกับประเทศต่างๆ ทั่วโลก วิชาชีพบัญชีเป็นสาขาหนึ่งของการค้าบริการสาขาธุรกิจวิชาชีพที่ประเทศต่างๆ มุ่งหวังที่จะให้มีการเปิดเสรีหรือมีการยอมรับคุณสมบัติซึ่งกันและกันมากขึ้น ผลของการเจรจาการค้าหลายฝ่ายรอบอุรุกวัย (Uruguay Round) ทำให้เกิดความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าโลก ทั้งนี้ปรากฏว่า กว่า 54 ประเทศได้ยื่นตารางข้อผูกพันให้มีการเปิดตลาดด้านบัญชี โดยเปิดเสรีให้บริษัทในประเทศสามารถใช้บริการด้านบัญชีจากบริษัทในต่างประเทศได้ ทั้งนี้ต้องเป็นบริษัทในประเทศที่ยินยอมให้ผู้มีสัญชาติไทยประกอบอาชีพสอบบัญชีในประเทศนั้นได้ ประเทศไทยจึงมีความผูกพันตามข้อตกลงดังกล่าวข้างต้น ที่จะต้องมีการเปิดเสรีวิชาชีพบัญชีเพิ่มมากขึ้น ทำให้จำเป็นต้องปรับปรุงจุดอ่อนทางด้านกฎหมายให้มีความรัดกุมมากขึ้น เพื่อผลักดันให้มีมาตรฐานบัญชีและข้อบังคับสำหรับนักวิชาชีพบัญชีที่รัดกุม และสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นได้ การพัฒนาทางการบัญชีและข้อบังคับสำหรับนักวิชาชีพบัญชีในแต่ละประเทศนั้นล้วนแตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางการบัญชีของแต่ละประเทศ ได้แก่ ด้านการเมือง กฎหมาย การศึกษา วัฒนธรรม และเศรษฐกิจ ผลการศึกษาพบว่า ข้อบังคับเกี่ยวกับนักวิชาชีพบัญชีของประเทศสิงคโปร์ และประเทศอินเดียมีข้อบังคับและพัฒนาการที่มากกว่านักวิชาชีพบัญชีของประเทศไทย

4. ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 4 พบว่า เทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี มีความสัมพันธ์เชิงบวก ต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับบทความของ พัทรินทร์ ใจเย็นและคณะ (2560) เรื่อง นักบัญชีกับเทคโนโลยียุคปัจจุบัน กล่าวว่า นักบัญชีต้องมีความรู้ด้านแนวทางการบริหารจัดการ มีความเข้าใจพื้นฐานด้านเทคโนโลยี โดยเฉพาะเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งสามารถควบคุมการใช้บริษัทที่ปรึกษาภายนอกที่จำเป็น จึงจะสามารถวางระบบสารสนเทศทางการบัญชีให้มีความสามารถเพียงพอที่จะคอยให้ข้อมูลสนับสนุนการบริหารจัดการต่างๆ เหล่านั้น รวมถึงจะต้องรู้จักการเรียกใช้ความสามารถของระบบสารสนเทศฯ ด้วย ถึงเวลาแล้วที่นักบัญชีจะต้องพยายามปรับตัว ปรับรูปแบบการทำงาน เพื่อสร้างมูลค่าให้กับตนเองและองค์กร

5. ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นในกลุ่มประเทศอาเซียน ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 5 พบว่า ภาษาอังกฤษ และภาษาอื่นในกลุ่มประเทศอาเซียน มีความสัมพันธ์เชิงบวก ต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับบทความของ ทักซ์ อุดมรัตน์ (2557) เรื่อง นโยบายและยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในประเทศอาเซียน. กล่าวว่า กฎบัตรอาเซียนข้อ 34 บัญญัติว่า “The working language of ASEAN shall be English” “ภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน คือ ภาษาอังกฤษ” ภาษาอังกฤษจึงเป็นภาษาที่สองของชาวอาเซียน เคียงคู่ภาษาที่หนึ่งอันเป็นภาษาประจำชาติของแต่ละคน ส่วนภาษาที่สามของชาวอาเซียนนั้นก็คือภาษาอื่นในอาเซียนภาษาหนึ่งภาษาใดหรือมากกว่าหนึ่งภาษา เช่น ภาษามลายู ภาษาอินโดนีเซีย ภาษาจีน ภาษาลาว ภาษาขแมร์ ภาษาเวียดนาม ภาษาพม่า ภาษาฟิลิปปินส์ ภาษาฮินดี และ ภาษาทมิฬ

6. ด้านความรู้ความสามารถในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 6 พบว่า ความรู้ความสามารถในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มีความสัมพันธ์เชิงบวก ต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลของ กรมพัฒนาธุรกิจการค้า (2556) เรื่องการจัดตั้งธุรกิจ ใน 10 ประเทศอาเซียน มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทย รวมถึงกฎหมายทางด้านธุรกิจ และกฎระเบียบต่างๆ ของแต่ละประเทศในกลุ่มอาเซียน ในด้านรูปแบบของธุรกิจ ลักษณะการดำเนินธุรกิจ และการจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งหากผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความรู้ความเข้าใจ ก็จะทำให้ผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ ตลอดจนสามารถให้คำแนะนำแก่ผู้ประกอบการในกลุ่มประเทศอาเซียนได้อย่างถูกต้อง

7. ความสามารถในการเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียน ผลการทดสอบสมมติฐานที่ 7 พบว่า ความสามารถในการเรียนรู้เพื่อปรับตัวให้เข้ากับสังคมและวัฒนธรรมของกลุ่มประเทศอาเซียน มีความสัมพันธ์เชิงบวก ต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี ในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับบทความของกรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ (2553) เรื่อง ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน คืออะไร และมีเป้าหมายอย่างไร กล่าวว่า อาเซียนมุ่งหวังประโยชน์จากการรวมตัวกันเป็นประชาคมสังคม และวัฒนธรรมอาเซียนเพื่อให้ประชาชนมีความอยู่ดีกินดีปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีสิ่งแวดล้อมที่ดีและมีความรู้สึกเป็นหนึ่งเดียวกันโดยเน้นการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจระหว่างประเทศสมาชิกในด้านความเชื่อมโยงทางประวัติศาสตร์ มรดกทางวัฒนธรรมและอัตลักษณ์ระดับภูมิภาคร่วมกัน ทั้งนี้ การเสริมสร้างรากฐานและความเชื่อมโยงระหว่างกันที่แข็งแกร่งนำไปสู่ความเข้าใจของการเป็นเพื่อนบ้านที่ดีการรู้เขารู้เรา และมีความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิกภายใต้สังคมที่เอื้ออาทร และเน้นให้มีการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเขียน นักคิดและศิลปินในภูมิภาค ตลอดจนการเสริมสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนในภูมิภาคโดยเฉพาะในระดับประชาชน ทั้งนี้ ไทยจะได้ประโยชน์อย่างมากจากการที่รากฐานสำคัญของประชาคมอาเซียนที่ประชาชนมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน และเข้าใจถึงผลประโยชน์ที่มีร่วมกัน ซึ่งจะมีส่วนช่วยให้การสร้างประชาคมอาเซียนสามารถประสบความสำเร็จด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี
2. ควรศึกษา กลุ่มตัวอย่างอื่นๆ เช่น ผู้ตรวจสอบภายใน นักวิชาการการเงินและบัญชี นักบัญชีต้นทุน นักวิเคราะห์และออกแบบระบบบัญชี นักวางแผนภาษีอากร นักวิชาการตรวจเงินแผ่นดิน ที่ปรึกษาด้านการเงินและบัญชี คณะกรรมการสภาวิชาชีพบัญชี คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ก.ล.ต.) เป็นต้น ซึ่งจะทำให้สามารถวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเพิ่มมูลค่าของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี

เอกสารอ้างอิง

- กรมพัฒนาธุรกิจการค้า กระทรวงพาณิชย์. (2561). การจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจ ใน 10 ประเทศอาเซียน (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://www.dbd.go.th/mainsite/index.php?id=26609> [Online 2018, October 28].
- กรมอาเซียน กระทรวงการต่างประเทศ. (2553). ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน คืออะไร และมีเป้าหมายอย่างไร. เข้าถึงได้จาก : http://hq.prd.go.th/prTechnicalDM/ewt_news.php?nid=565 [Online 2018, October 3].
- ชนิษฐา นิลรัตนานนท์. (2559 1 เมษายน). ปัจจัยที่มีผลต่อความพร้อมของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีไทยเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน. วารสารวิชาชีพบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 12(33), 25-39.
- จรัสศรี โนมี. (2558 1 ตุลาคม). การศึกษาเปรียบเทียบข้อบังคับสำหรับนักวิชาชีพบัญชีระหว่างประเทศไทยกับประเทศเวียดนาม. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย, 35(4), 101-113.
- ทักษ์ อุดมรัตน์. (2557 1 มกราคม). นโยบายและยุทธศาสตร์การส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในประเทศอาเซียนบวกสาม. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. 16(1), 127-139.
- นริญจ์ พุ่มศิริ. (2554). ผลกระทบจากการนำมาตรฐานการบัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงินมาปฏิบัติ. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พัชรินทร์ ใจเย็นและคณะ. (2560 1 มกราคม). นักบัญชีกับเทคโนโลยียุคปัจจุบัน. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยนานาชาติเอเชีย-แปซิฟิก. 3(1), 196-207
- สภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์. (2556). นักบัญชี. เข้าถึงได้จาก : <http://www.fap.or.th/index.php?lay=show&ac=article&id=539623210&Ntype=30> [Online 2018, October 31].